

Ocena osiągnięć naukowych oraz dorobku naukowego Dr n. med. Radosława Chabera

Dr n. med. Radosław Chaber dyplom lekarza uzyskał w roku 2000 na Akademii Medycznej we Wrocławiu. W roku 2005 w tejże Akademii Medycznej uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy doktorskiej pt. "Rola i znaczenie białek p53, bcl-2 i c-myc w przebiegu klinicznym nowotworów układu krwiotwórczego u dzieci".

Po uzyskaniu dyplomu rozpoczął Studia Doktoranckie w Katedrze i Klinice Transplantologii Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej AM we Wrocławiu, gdzie po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, w roku 2007 został zatrudniony na stanowisku asystenta, a rok później na stanowisku adiunkta tej Katedry.

Od roku 2015 jest zatrudniony na stanowisku Kierownika Kliniki Onkohematologii Dziecięcej w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim w Rzeszowie na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Tytuł osiągnięć naukowych

dr n. med. Radosława Chabera to „**Zastosowanie spektroskopii FTIR w diagnozowaniu i prognozowaniu wyników leczenia mięsaka Ewinga**”. Na osiągnięcia te składa się cykl 4 monotematycznych publikacji, opublikowanych w czasopismach z grupy JRC, których Impakt Faktor wynosi 11,946, a punktacja MNiSW: 130.

Prace te dotyczą trudnego w leczeniu nowotworu kości u dzieci jakim jest mięsak Ewinga. Dotychczasowe niepowodzenia w leczeniu, opóźnienia w jego diagnostyce, częste pomyłki w rozpoznaniu, oraz sama istota guza wpływają na opóźnienie leczenia, zmniejszając szanse chorego na wyleczenie. Przedstawione prace wchodzące w skład osiągnięcia naukowego zajmują się nie tylko problemem szybkiej diagnostyki, lecz również prognozowaniem, pozwalają z dużą dokładnością przewidzieć dalsze losy chorego i wpływać na dostosowywanie leczenia w tym chemioterapii do konkretnego przypadku.

Pierwsza z tych prac to wyniki badań pilotażowych nad zastosowaniem do identyfikacji guza Ewinga spektroskopii w podczerwieni. Uzyskane wyniki pozwoliły badaczom wytypować zakres widma, który okazał się być szczególnie ważny w różnicowaniu tkanki prawidłowej od nowotworowej. Kolejna praca jest rozszerzeniem badań pilotażowych na większym materiale. Okazało się, że położenie

największego pikę tego widma w widmie uzyskanym z materiału biopsji różniło się istotnie u chorych, u których wystąpiła wznowa lub progresja choroby oraz chorych, którzy zginęli w wyniku progresji w stosunku do chorych pozostających w remisji. Różne było również położenie tego pikę w widmie uzyskanym z guza po chemioterapii w grupie chorych w remisji i u pacjentów u których nastąpił zgon. Również różna była wartość przesunięcia pikę w próbce po chemioterapii w stosunku do próbki wyjściowej w grupie chorych z remisją w stosunku do chorych ze wznową lub progresją nowotworu. Zauważono istotną różnicę w wartości przesunięcia pikę w badanych grupach przed chemioterapią w tkance nowotworowej i w tkance prawidłowej. Okazało się, że wyjaśnienie istoty fizykochemicznej obserwowanych zależności wyłącznie za pomocą spektroskopii jest niemożliwe i wymaga badań na większym materiale z wykorzystaniem innych metod. Przy potwierdzeniu już uzyskanych wyników spektroskopii może być ważną metodą określającą rokowanie pacjentów z mięśniakiem Ewinga poddawanych obecnie stosowanej chemioterapii.

Kolejna z prac osiągnięć naukowych dotyczy badań porównawczych mięśniaka Ewinga z zapaleniem kości i szpiku. Mięśniak Ewinga przebiegiem klinicznym, obrazem radiologicznym i histologicznym przypomina zapalenie kości i szpiku i bywa częstą przyczyną pomyłek diagnostycznych. Badania pobranych próbek metodą spektroskopii w podczerwieni ujawniły widma, które wykazały odmienny skład chemiczny badanych tkanek zarówno pod względem jakościowym jak i ilościowym. Największe różnice widoczne były pomiędzy próbkami z ogniska zapalenia kości a prawidłową tkanką kostną, oraz ogniskiem zapalenia kości a ogniskiem nowotworu. Mniejsze różnice były pomiędzy tkanką prawidłową a nowotworem. Czułość badania była na poziomie 88%. Spektroskopia w podczerwieni po potwierdzeniu uzyskanych wyników na większej grupie pacjentów może być cennym uzupełnieniem rutynowych metod diagnostycznych (radiologicznych i histopatologicznych) stosowanych w diagnostyce różnicowej pomiędzy mięśniakiem Ewinga, zapaleniem kości i szpiku a prawidłową tkanką kostną.

Ostatnia publikacja z tej grupy dotyczy przygotowania preparatów do badań metodą spektroskopii w podczerwieni. W metodzie tej porównywano preparaty przygotowywane standardowo - zatapiane w parafinie i preparaty z których usuwano parafinę przed badaniem. Nie zaobserwowano istotnych zmian w widmach w zależności od sposobu preparatyki. Ma to istotny wpływ na czas preparatyki oraz wymierne korzyści ekonomiczne.

Podsumowując prace składające się na osiągnięcia naukowe chcę zaznaczyć, że przedstawiona metoda badań spektroskopii w podczerwieni jest metodą nowatorską, która dotychczas nie była publikowana, ani wykorzystywana w diagnostyce i monitorowaniu terapii złośliwych pierwotnych guzów kości, zarówno u dorosłych jak i dzieci. Zaznaczyć należy, że uzyskane przy stosowaniu tej metody wyniki oprócz walorów diagnostycznych mogą być wykorzystane przy podejmowaniu decyzji terapeutycznych. Jest to metoda oryginalna, daje dużą oszczędność czasu, zmniejsza koszty oraz pozwala z dużą dokładnością przewidzieć dalsze losy chorego.

Poza publikacjami wchodzącymi w skład osiągnięcia naukowego dorobek naukowy kandydata stanowią 34 publikacje, na które składają się 28 prac oryginalnych, trzy prace poglądowe oraz 3 opisy przypadków, który IF wynosi 42,247 oraz 548 MNiSW. Liczba cytowań wynosi 127 wg Web of Science i 144 wg Scopus, a indeks Hirscha 6. W 6 z tych publikacji habilitant jest pierwszym autorem. W publikacjach tych można wyróżnić 5 grup badawczych:

1. Ostra białaczka limfoblastyczna u dzieci
2. Optymalizacja diagnostyki i leczenia chłoniaków ziarniczych i nieziarniczych u dzieci
3. Badania nad zastosowaniem terapii genowej w onkologii dziecięcej
4. Diagnostyka i leczenie mięsaka Ewinga
5. Inne prace w tym podręczniki i monografie

Ad.1 Grupa ta to 12 publikacji, które skupiają się na poszukiwaniach nowych markerów genetycznych, strategii terapeutycznych oraz postępowania wspomagającego, a także projektowania nowych terapii w leczeniu ostrej białaczki limfoblastycznej u dzieci.

Ad. 2 W grupie tej wyróżnić można 10 publikacji w tym 4 wielośrodkowe. Prace te skupiają się na lepszym zrozumieniu patofizjologii tych nowotworów oraz optymalizacji ich leczenia. Badania te wynikają z obserwacji pogorszenia jakości życia i skrócenia długości jego trwania u ozdowieńców po chemio i radioterapii. Stąd wysiłki zmierzające do ograniczenia liczby pacjentów poddanych tym metodom leczenia i zredukowanie intensywności chemioterapii. W publikacjach wielośrodkowych skupiono się na poprawie wyników leczenia, oraz nowych możliwościach diagnostyki obrazowej.

Ad.3 W skład tej grupy wchodzi 11 prac skupiających się na zastosowaniu różnych metod terapii genowej w leczeniu nowotworów. Terapia genowa to forma leczenia przyczynowego a nie objawowego, polegająca na naprawie aberracji genetycznej a nie niszczeniu komórek nowotworowych. Wyniki uzyskane przy stosowaniu tej terapii u pacjentów w stanach terminalnych i subterminalnych należy uznać jako osiągnięcie. Jednak ze względu na małą grupę pacjentów prace te były prezentowane tylko na Międzynarodowych Zjazdach Naukowych i przedstawione w formie doniesień zjazdowych.

Ad.4 Grupę tę stanowi 7 publikacji skupiających się na poszukiwaniu molekularnych przyczyn niepowodzenia terapii oraz nowych czynników prognostycznych w leczeniu nowotworu Ewinga.

Ad. 5 W skład tej grupy wchodzi 3 podręczniki w których habilitanta jest autorem rozdziałów oraz jeden skrypt dla studentów pod jego redakcją, współautorem 11 rozdziałów w podręcznikach.

Inne osiągnięcia naukowe

Habilitant brał czynny udział w konferencjach tematycznych zarówno polskich jak i zagranicznych, jest współautorem 59 doniesień zjazdowych na konferencjach krajowych oraz 30 na konferencjach międzynarodowych. Był zaproszony jako invited speaker na międzynarodowej konferencji w Turcji.

Brał udział w 5 projektach badawczych, dwóch grantach Komitetu Badań Naukowych oraz 3 badaniach klinicznych niekomercyjnych. Był również recenzentem publikacji w 2 czasopismach międzynarodowych.

W roku 2002 odbył staż naukowy w Idar-Oberstein w Niemczech.

Realizuje również swoje projekty badawcze we współpracy z ośrodkiem zagranicznym School of Chemistry University of Bristol, oraz współpracuje z licznymi ośrodkami naukowymi krajowymi: Warszawy, Wrocławia, Krakowa i Rzeszowa

Działalność dydaktyczna:

Od 2000 roku prowadzi zajęcia dydaktyczne ze studentami Wydziału Lekarskiego AM we Wrocławiu z przedmiotów: onkologia dziecięca, hematologia dziecięca, propedeutyka pediatrii, a od 2007 roku również wykłady i seminaria. W latach 2010-2015 był adiunktem dydaktycznym w Katedrze i Klinice Transplantacji Szpiku, Onkologii

i Hematologii Dziecięcej AM we Wrocławiu odpowiedzialnym za organizację dydaktyki dla studentów III, IV i V roku z przedmiotów klinicznych. W latach 2008-2015 był wykładowcą na kursach specjalistycznych CMKP w ramach specjalizacji z pediatrii organizowanych przez Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu. Od 2007 roku jest wykładowcą na kursach specjalizacyjnych dla pielęgniarek w ramach specjalizacji pielęgniarstwo pediatryczne.

Od roku 2015-ego po zmianie uczelni stworzył program nauczania pediatrii dla studentów Kierunku Lekarskiego Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego

Prowadził zajęcia z dietetyki pediatrycznej dla studentów III roku Dietetyki, oraz z podstaw pediatrii dla studentów I roku elektroradiologii. Jest opiekunem 12 prac magisterskich dla studentów dietetyki, oraz opiekunem stażu z onkologii i hematologii dziecięcej kilkudziesięciu lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne z zakresu pediatrii.

Działalność Organizacyjna:

Od 2015 roku jest kierownikiem nowo powstałej Kliniki Onkohematologii Dziecięcej w Rzeszowie. Od podstaw zorganizował Klinikę oraz pracę zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego. Nawiązał liczne kontakty i zainicjował współpracę naukową z Laboratorium Biologii Molekularnej Zakładu Genetyki Ogólnej, Katedrą Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Włączył Klinikę do prac Polskiej Grupy ds. Leczenia Białaczek i Chłoniaków, Polskiej Pediatrycznej Grupy ds. Leczenia Guzów Litych. Jest konsultantem wojewódzkim z zakresu onkologii i hematologii dziecięcej dla województwa podkarpackiego. Pełni funkcje z-cy przewodniczącego Oddziału Podkarpackiego Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów. Jest organizatorem XXXV Zjazdu PTP w Rzeszowie we wrześniu 2019 roku. Był członkiem zarządu Studenckiego Towarzystwa Naukowego oraz członkiem komitetów naukowych konferencji: Studenckiej Konferencji Naukowej Młodych Naukowców, oraz wielu Konferencji Studenckich Kół Naukowych Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Oceniając dorobek naukowy habilitanta stwierdzam, że jest on znaczny, stanowi go 38 publikacji z których 33 publikował po uzyskaniu doktoratu, a łączny ich IF wynosi 54,193 pkt, 127 cytowań oraz Indeks Hirscha 6. Cykl publikacji zaliczanych do osiągnięcia naukowego nad zastosowaniem spektroskopii w podczerwieni w diagnostyce nowotworów w tym mięsaka Ewinga jest pionierski i nowatorski, dotychczas nie był

publikowany. Również metoda ta nie była dotychczas nigdzie stosowana w onkologii. Zaznaczyć należy, że projekt tego badania powstał w wyniku współpracy z naukowcami z nauk podstawowych takich jak biofizyka, biochemia, statystyka bioinformatyczna w połączeniu z kliniczną dyscypliną medyczną. Wielką zasługą habilitanta jest nawiązanie współpracy z tymi ośrodkami, zarówno krajowymi jak i zagranicznymi w tym z Uniwersytetem w Bristolu (School of Chemistry).

Bogata jest również działalność dydaktyczna habilitanta. Prowadził zajęcia dydaktyczne od rozpoczęcia studiów doktoranckich, była adiunktem dydaktycznym w Katedrze Onkologii i Hematologii Dziecięcej we Wrocławiu odpowiedzialnym za organizację dydaktyki dla III-VI roku studiów z przedmiotów klinicznych prowadzonych w tej jednostce. Po objęciu stanowiska Kierownika Kliniki Onkohematologii Dziecięcej Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego od podstaw stworzył program nauczania pediatrii dla studentów Kierunku Lekarskiego, organizację wykładów i zajęć klinicznych z tego przedmiotu. Prowadził również zajęcia dydaktyczne będąc wykładowcą na kursach specjalizacyjnych CMKP, dla studentów dietetyki, prowadził seminaria magisterskie.

Nie mniej bogata jest jego działalność organizacyjna w tym wcześniej zaznaczona jego działalność po objęciu stanowiska Kierownika Kliniki. Od podstaw zorganizował prace w Klinice, wdrożył standardy diagnostyki i leczenia zgodne ze standardami Polskiego Towarzystwa Onkologii i Hematologii Dziecięcej. Zainicjował współpracę naukową z wieloma ośrodkami miejscowymi, krajowymi zagranicznymi, co już zaowocowało publikacjami w czasopismach międzynarodowych z grupy IRC. Został konsultantem wojewódzkim z zakresu onkologii i hematologii dziecięcej dla województwa podkarpackiego. Był i jest członkiem komitetów naukowych, członkiem zarządu Studenckiego Towarzystwa Naukowego we Wrocławiu.

Jego bogaty, pionierski i nowatorski dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny, członkostwo w krajowych i międzynarodowych towarzystwach naukowych spełniają wszelkie wymagania stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego wynikającego z art.16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach naukowych w zakresie sztuki (Dz.U.2016 r. poz. 882 ze zm. W Dz. U z 2016 r. poz. 1311.)

Na tej podstawie pozwalam sobie przedłożyć Dziekanowi Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im.

Piastów Śląskich we Wrocławiu opinię, że zarówno osiągnięcia naukowe jak i dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr n. med. Radosława Chabera odpowiadają rozprawom na stopień naukowy doktora nauk medycznych zgodnie z art. 18a pkt 7 Ustawy z dnia 14.03.2003 r., oraz rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30.01.2018 r. Stawiam więc wniosek o dopuszczenie dr n. med. Radosława Chabera do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof. dr. hab. med. Tadeusz Niedźwiedzki